

Anti-pestprotocol USV

(Onderdeel van 'De veilige school' hoofdstuk 5)

Versie 2022

INHOUD

1.	Waarom wij kiezen voor een-anti-pestprotocol	2
2.	Achtergrondinformatie	5
	2.1 Wat verstaan wij onder pesten?	5
	2.2 Betrokken partijen	9
	○ Kenmerken van de pestkop	9
	○ Kenmerken van de gepeste	10
	○ Kenmerken van de meelopers	11
	○ Kenmerken van de toeschouwers	11
	2.3 Signalen, die wijzen op pestgedrag	12
3.	Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?	15
4.	Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordt Gesignaleerd?	17
	Aanspreekpunt: anti-pestcoördinator	17
	Registratie	20
5.	School- en groepsregels	21
6.	Sanctiebeleid	23
	BIJLAGEN	26
	Bijlage 1: School- en groepsregels	26
	Bijlage 2: Ik heb de pest aan pesten	32
	Bijlage 3: Adviezen aan ouders	33
	Bijlage 4: Analyseformulier pestgedrag	36
	Bijlage 5: Bronnen	37
	Bijlage 6: WPO: toelating en verwijdering van leerlingen	38

1. Waarom wij kiezen voor een anti-pestprotocol

Onze visie ten aanzien van veiligheid onze school:

Op de Utrechtse Schoolvereniging wordt algemeen bijzondere onderwijs gegeven. Op onze basisschool willen wij een afspiegeling zijn van de totale maatschappij waarin wij leven. Een maatschappij die democratisch is, waarin mensen voor hun mening mogen en durven uitkomen, en elkaars mening en ideeën kunnen respecteren. Het grote belang van het kunnen en willen leven in een maatschappij waarin niet gediscrimineerd wordt op basis van geloofsovertuiging, culturele achtergronden, nationaliteit, of op welke wijze dan ook staat op de USV voorop.

Het is in onze ogen van groot belang, dat de kinderen zich in onze school thuis voelen. Wij streven naar een prettige, ontspannen en open sfeer, waarin de kinderen zich gerespecteerd voelen, en ervaren dat er voor iedereen, ongeacht capaciteiten en vaardigheden, de nodige belangstelling en aandacht is. Een dergelijke werksfeer, ook wel pedagogisch klimaat genoemd, vormt een basisvoorwaarde voor het bereiken van goede onderwijsleerresultaten en een positieve ontwikkeling van de kinderen. Belangrijk kenmerk binnen dit pedagogisch klimaat is dus een kindvriendelijke onderwijsleeromgeving, waarbij **een gevoel van veiligheid en geborgenheid** bij de kinderen de grondslag vormt.

Binnen de school doen zich buitengewoon veel situaties voor, waarin kinderen zich heel kwetsbaar opstellen binnen de groep of bijvoorbeeld bij het spelen op het plein. Situaties, die gemakkelijk kunnen leiden tot gevoelens van ontevredenheid, jaloezie en je achtergesteld of zelfs genegeerd voelen. Dergelijke situaties leiden gemakkelijk tot pestgedrag. Er wordt een slachtoffer gezocht en gevonden. Er worden nog wat meelopers geronseld, en de basis voor een langdurige pestsituatie, met alle negatieve gevolgen van dien is gelegd en kan worden opgestart.

Pestgedrag is een niet te ontkennen fenomeen, dat zich de laatste jaren steeds meer voordoet bij zowel kinderen als bij volwassenen. Een fenomeen, dat zich op een brede schaal

voordoet, niet alleen binnen het gezin, in de hobbyclub, de sportvereniging en in en rondom de school, maar zich ook op een nog veel bredere schaal voordoet binnen de samenleving.

Pestgedrag in en rondom onze school belemmert niet alleen de voortgang van het onderwijsleerproces, doordat veel tijd aan de oplossing van dergelijk gedrag moet worden besteed, maar doet ook absoluut inbreuk op onze visie, dat wij in onze school een veilige en kindvriendelijke onderwijsleeromgeving willen nastreven.

En hoe kunnen kinderen, die hun onzekerheid en frustraties door middel van pestgedrag uiten, en tot een vast gedragspatroon maken, later als volwassenen op een respectvolle manier met andere mensen in de maatschappij omgaan?

Met behulp van dit anti-pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een pestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen, door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper, toeschouwer en gepeste bespreekbaar te maken.

Naast de nodige basisinformatie voor de leerkrachten is ook een duidelijk plan van aanpak beschreven voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd, en zijn overzichten van regels en afspraken ten aanzien van de omgang met elkaar opgenomen. Deze regels zijn in de groepen duidelijk zichtbaar opgehangen, en met de kinderen besproken. Ook in de gangen van de school zijn deze regels duidelijk zichtbaar opgehangen. Bij de aanpak van gesignaleerd pestgedrag worden ook de ouders intensief betrokken, omdat pestgedrag zich niet alleen beperkt tot de school en omdat oorzaken van pestgedrag zeker niet alleen binnen de school, maar vaak ook buiten de school liggen.

Dit anti-pestprotocol is een middel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- De leerkrachten kunnen het pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het anti-pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag
 - Het remediëren van pestgedrag

- De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te remediëren.

Pesten staat terecht hoog op de bespreekagenda in het onderwijs. Wij denken dat we hier met elkaar dagelijks alles aan doen om het te voorkomen. Om er nog meer zeker van te zijn, leggen we een aantal cruciale afspraken, aandachtspunten in dit document 'Anti-pestprotocol' vast. We raadplegen dit document op vaste evaluatiemomenten om nog meer te borgen en te bewaken dat we niets over het hoofd zien.

Het anti-pestprotocol is bedoeld om een bijdrage te leveren aan het creëren en bewaken van een voor alle betrokkenen veilige, plezierige leer- en werkomgeving.

Met dit anti-pestprotocol hopen wij als leerkrachten van onze school, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag. Naast dit protocol is er met ingang van dit schooljaar een anti-pestcoördinator aangesteld, zie pagina 17, om het proces zo nodig te helpen begeleiden.

Dit document gaat met name over de leerlingen op onze school. Voor de medewerkers is het een onderdeel van het integrale personeelsbeleidsplan.

2. Achtergrondinformatie

2.1 Wat verstaan wij onder pesten?

We spreken over *pesten* als een leerling aangeeft stelselmatig last van één of meerdere kinderen te hebben in verschillende situaties (psychisch en/of fysiek).

Bij ***pesten*** is er maar één partij die het leuk vindt en is er sprake van ongelijke machtsverhoudingen. Hierdoor is de gepeste (het slachtoffer) niet in staat zich te verdedigen en dit heeft negatieve gevolgen voor de gepeste.

Bij ***plagen*** is er sprake van gelijkwaardigheid waardoor de geplaagde zich kan verdedigen.

De grens tussen pesten en plagen is heel duidelijk. Deze is ook goed aan te geven richting de leerlingen, de ouders en alle medewerkers van school. Pesten kent duidelijk andere kenmerken dan plagen. Uit een plaagsituatie kan echter heel gemakkelijk een pestsituatie voortvloeien.

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN, en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag:

Pesten en plagen, waar zit het verschil?

PLAGEN

- Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.

PESTEN

- Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.

- Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.
- Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').
- Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.
- Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
- Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
- De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
- Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

GEVOLGEN

- De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.

GEVOLGEN

- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.

- Men blijft opgenomen in de groep.
- De groep lijdt er niet echt onder.
- 'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').
- Isolément en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.
- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.

Sociale media

Naast het pesten op school is er de laatste jaren steeds vaker sprake van "cyberpesten" en pesten via de mobiele telefoon (bijv. WhatsApp).

Kinderen gebruiken de computer en mobiele telefoon om elkaar te pesten en uit te dagen. Voor ouders hebben we daarom een aantal tips voor het gebruik van internet en mobiele telefoon:

- Spreek met je kind af wat je wel en niet op internet kunt bekijken.
- Kijk regelmatig met je kind mee zodat je weet waar hij/zij mee bezig is.
- Vertel dat ze geen persoonlijke gegevens mogen geven zoals wachtwoorden of adresgegevens.

- Spreek af dat kinderen het melden als iemand hen via internet of mobiele telefonie pest
- Zorg dat uw kind in een ruimte zit waar u makkelijk mee kunt kijken/praten.

Als school zijn wij niet aansprakelijk voor hetgeen na schooltijd of thuis gebeurt. Toch spreken wij ook met de kinderen over internetgebruik en internetpesten. Als wij merken dat kinderen via internet of mobiele telefonie pesten of dat uw kind gepest wordt, nemen wij contact op met de ouders van het betreffende kind. Aan u als ouders willen wij vragen om ons te waarschuwen als u merkt dat uw kind gepest wordt via internet of mobiele telefonie. In de methode Leefstijl wordt regelmatig aandacht besteed aan mediawijsheid, een onderdeel hiervan is het omgaan met sociale media.

2.2 Betrokken partijen

Bij pesten gaat het niet alleen om de pester maar ook om de gepeste en de totale groep (soms meelopers, de toeschouwers). De pester zorgt er namelijk vaak voor dat anderen ook zullen mee pesten om bij de groep te horen.

Kenmerken van de pester

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Pestkop' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie, en het gebruik van stoere taal.
- Imitteert graag agressief gedrag.
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld.
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening.
- Is vrij impulsief.
- Heeft de neiging anderen te overroepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt.

- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers.
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren.
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels.
- Schat situaties verkeerd in.
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in.
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.).
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst.
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok.
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest.
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering.
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.

Kenmerken van de gepeste

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Gepeste' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken, en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die gepest worden, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik.
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan.
- Is meestal fysiek zwakker.
- Is eerder in zichzelf gekeerd.
- Is geneigd zich onderdanig of gediensig te gedragen.
- Is onzeker in zijn sociale contacten.
- Durft niet op te komen voor zichzelf.
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden.
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen.

- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden.
- Reageert niet op de gepaste manier op druk: Begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

Kenmerken van de meelopers

De **meelopers** steunen de pester vaak verbaal en moedigen hem aan. Soms doen ze ook mee aan de pesterijen, op verzoek van de pester of uit eigen beweging om hem 'tegemoet te komen'. Vaak zijn ze in meer of mindere mate bang voor de pester of menen ze dat zijn gedrag stoer is. Door met de pester op te trekken en mee te doen, hopen ze te voorkomen dat ze zelf gepest worden of hopen ze zelf ook een beetje stoer te zijn.

Wanneer een pestgroep uit elkaar wordt getrokken, door de pester van de meelopers te scheiden, komt het vaak voor dat de groep uiteenvalt omdat de bindende kracht is verdwenen. Soms neemt echter een meeloper de plaats in van de verdwenen pester en gaat het pesten door. Anderzijds komt het ook voor dat wanneer de gepeste verdwijnt, de pester en meelopers zich tegen iemand anders keren, soms zelfs tegen één van de meelopers, die hiermee de gepeste wordt.

Kenmerken van de toeschouwers

De laatste groep is de groep van de **toeschouwers**, de kinderen die getuige zijn van het pesten maar er niets tegen doen. Ook zij zijn vaak bang zelf het slachtoffer te worden of zijn soms bang dat eventueel klikken negatieve gevolgen zal hebben voor hun eigen positie in de groep. Vaak staan ze zodanig buiten de situatie dat zij zich pas achteraf realiseren hoe serieus de situatie was.

2.3 Signalen, die wijzen op pestgedrag

Pestgedrag vindt vaak plaats op momenten waarbij de leerkracht minder nadrukkelijk aanwezig is. Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen. Soms is het echter moeilijk om het pesten te signaleren en komt de school erachter via ouders, waar het kind wel zijn/haar verhaal doet: een goed contact tussen school en thuis is dus erg belangrijk (adviezen ouders zie bijlage 3).

Signalen bij de gepeste:

- Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.
- In sommige gevallen is het onhandelbaar, agressief en overspannen.
- Het staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
- Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
- De schoolresultaten worden opeens veel slechter.
- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestrest, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.
- Het kind heeft blauwe plekken, of schrammen, gescheurde kleren, beschadigde boeken, en 'verliest' sportkleren en eigendommen. Let zeker op, als het kind

normaliter niet slordig is. Ook als het niet weet hoe de signalen er gekomen zijn, of excuses zoekt, is er vaak meer aan de hand.

Signalen bij de pester:

- Het kind heeft blauwe plekken of schrammen en besmeurde of gescheurde kleren van de slachtoffers, die zich hebben verdedigd.
- Zijn vriendjes zijn volgzaam meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volzaam en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

Signalen van pesten kunnen zijn:

- Bijnamen, nooit de eigen naam;

- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Smoezen, roddelen;
- Opmerkingen maken over kleding;
- Isoleren;
- Reacties(gelaatsuitdrukkingen) in de groepssituatie;
- Reacties bij indelen van groepen/tweetallen;
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- Op weg naar huis achternarijden;
- Naar het huis van het slachtoffer gaan;
- Bezittingen afpakken;
- Schelden/schreeuwen tegen het slachtoffer;
- Digitaal pesten:
 - Gênante foto plaatsen;
 - Nep profiel;
 - Bedreigen;
 - Uitsluiten;
 - Inloggen op iemands account;
 - Beheerder van de groepsapp zijn (dat moet iedereen zijn, zodat niemand een ander eruit kan gooien).

3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?

Ter voorkoming van pestgedrag willen we zo preventief mogelijk werken. Dit doen we allereerst door het opstellen en dagelijks actief bewaken en naleven van onze schoolregels en -afspraken. Hiervoor hanteren we in onze school de volgende werkwijze:

1. Het bevorderen van wederzijds respect en waardering van de leerlingen onderling, met als uitgangspunt: *Alle mensen verschillen onderling, qua uiterlijk, qua persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten. Ieder mens heeft het recht om, ongeacht zijn uiterlijk, persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten, 'zichzelf' te kunnen zijn, en als zodanig te worden gerespecteerd door zijn medemensen. Ga met een ander om op een manier die jij ook prettig zou vinden.*

2. Positief gedrag van leerlingen wordt gecomplimenteerd en op deze wijze beloond.

3. In groepsgesprekken, en in de lessen 'Sociaal-emotionele-ontwikkeling', wordt gericht aandacht besteed aan de volgende kenmerken van pestgedrag, zowel op leerkrachtniveau als op leerling niveau:

- De achtergronden van pestgedrag
- De structuren van pestsituaties
- De kenmerken van de gepeste
- De kenmerken van de pester
- De kenmerken van de meelopers
- De kenmerken van de toeschouwers
- De gevolgen van het pestgedrag

4. De leerkrachten hebben kennis en inzicht m.b.t. alle aspecten van pestgedrag, en zijn vaardig in het signaleren en remediëren van pestgedrag. Alle leerkrachten zijn in het bezit van een anti-pestprotocol en handelen conform de hierin genoemde afspraken en stappen (zie de map op SharePoint 'De veilige school').

5. In alle groepen worden duidelijke groepsregels gehanteerd, die met de leerlingen worden besproken. In de midden- en bovenbouwgroepen (groep 3 t/m 8) zijn de groepsregels op schrift gesteld, en hangen duidelijk zichtbaar voor alle leerlingen op posterformaat (Is het veilig, is het fijn) aan de wand van het lokaal. Bij de kleuters hangen pictogrammen, foto's of iets dergelijks (zie Bijlage 1: Schoolregels) (zie Bijlage 2: Ik heb de pest aan pesten).

6. Op ouderavonden en groepsavonden wordt, afhankelijk van de situatie, structureel aandacht besteed aan alle aspecten van pestgedrag.

7. Er is gedurende de pauzes toezicht op het schoolplein, waarbij duidelijke gedragsregels en afspraken worden gehanteerd, zie Bijlage 1 'Schoolregels'. Ook staan hierin afspraken en regels ten aanzien van gedrag en omgang met elkaar op het schoolplein/ de gangen/ bij de vakleerkracht/RT en plusgroep'.

8. In alle groepen wordt één á twee keer per week een les sociaal-emotionele vorming gegeven door middel van de methode 'Leefstijl' met behulp van spelletjes en oefeningen uit het boek "*Energize*".

9. Tenminste eenmaal per schooljaar wordt door middel van de '*Zien*' een groepsanalyse van het pestgedrag gemaakt en met de leerlingen besproken. Deze analyse kan voor de leerkracht aanleiding zijn om op groepsniveau aandacht te besteden aan het voorkomen en of remediëren van.

4. Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?

Vooraf

Wij respecteren onszelf en de ander, wij pesten niet.

Wij (leerlingen, ouders, alle medewerkers van school) accepteren niet dat er gepest wordt.

Er zijn duidelijke sancties afgesproken wanneer er sprake is van pesten.

Leerlingen, ouders en alle medewerkers van school zijn bekend met het anti-pestprotocol en de sancties.

Iedereen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid bij het tegengaan van pesten. Die eigen verantwoordelijkheid wordt in dit protocol geconcretiseerd door af te spreken welke stappen er gezet moeten worden als er sprake is van pesten.

Ondanks alle preventieve maatregelen kunnen we nooit volledig uitsluiten dat er gepest wordt op school. Het kan zijn dat de leerkracht het pesten zelf signaleert in de groep, een leerling kan dit bij de leerkracht aangeven of deze informatie wordt aangeleverd door een ouder. We volgen dan zoveel mogelijk het onderstaande stappenplan. In overleg met alle betrokken partijen kan er afgeweken worden van deze stappen.

Aanspreekpunt pesten

De school heeft met ingang van dit schooljaar (2022-2023) een anti-pestcoördinator aangesteld. De persoon is het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders die te maken krijgen met pesten en voorafgaand of gedurende het proces een drempel voelen bij het bespreekbaar maken van het pesten. Het aanspreekpunt vangt de gepeste leerling (en de ouders) op. Samen brengen ze de situatie in kaart en bekijken bij wie het kind/de ouders moeten zijn en gaan eventueel mee. Zo nodig bespreekt zij het anti-pestbeleid. Zij checkt of eventuele afspraken zijn nagekomen en het pesten is gestopt. Ook kan zij helpen bij verdere verwijzing binnen de school of naar de klachtenregeling c.q. vertrouwenspersoon.

Indien een leerling zich gepest voelt kan hij/zij dat laten weten door 'STOP, houd op' te zeggen. De ander weet dat hij/zij over een grens is gegaan. Degene weet dat hij/zij moet ophouden. Indien dit niet gebeurt, wordt dit door de gepeste gemeld (of door een medeleerling) aan de leerkracht. Indien de eigen leerkracht niet aanwezig is, wordt dit aan de inval leerkracht gemeld. De leerkracht roept beide leerlingen bij elkaar en dan treedt het volgende stappenplan in werking:

Stap 1 – zelf:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen. De betreffende leerling wordt gewaarschuwd en bespreekt samen met de leerling de gesignaleerde pestsituatie. De leerkracht houdt dit in de gaten.

Stap 2 – hulp:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem bij de leerkracht voor te leggen. De leerkracht houdt dit in de gaten.

Stap 3 – gesprek leerlingen-leerkracht:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van de pesterijen tussen dezelfde leerlingen volgt stap 4.

Stap 4 – gesprek

De pestsituatie wordt in gesprekken binnen de betreffende groep(en) besproken (kleine groep, alleen met de meelopers of ook met de toeschouwers).

Stap 1 t/m 4 duurt maximaal twee weken.

Stap 5:

- *Gesprek leerkracht – ouder – pester*

Het pesten is niet gestopt of begint opnieuw.

De leerkracht nodigt de ouders uit van de pester en de pester zelf. De leerkracht geeft een concrete beschrijving van de situatie. In dit gesprek maakt de leerkracht duidelijke afspraken met de pester. In deze afspraak wordt concreet omschreven welk gedrag de leerling dient te laten zien. Dit gedrag moet direct zichtbaar zijn en minimaal twee weken aanhouden.

Minimaal 2 keer in de week evalueert de leerkracht samen met de leerling de afgesproken regel. De betrokken ouders krijgen achtergrondinformatie over pestgedrag en handreikingen met betrekking tot de aanpak van het pestgedrag (Informatie uit: *Pesten, gedaan ermee*, Gie Deboutte).

Na deze twee weken volgt een evaluatiegesprek met leerkracht, ouders en leerlingen. De leerkracht beoordeelt of de afspraak correct is nageleefd door de leerling. Wanneer de leerkracht vindt dat de afspraak goed is opgevolgd door de pester en het pesten is gestopt, eindigt hiermee het anti-pestprotocol. Indien de leerkracht vindt dat de afspraak onvoldoende is nageleefd en het pesten doorgaat, treedt stap 6 in werking.

- *Gesprek leerkracht – gepeste kind en ouder*

De leerkracht nodigt de ouder(s) van het gepeste kind uit. De leerkracht geeft een concrete beschrijving van de situatie. Samen met de ouders bespreekt de leerkracht welke rol het gepeste kind in het verhaal heeft en bespreekt samen met de ouders wat het gepeste kind nodig heeft. De leerkracht vertelt de afspraak die is gemaakt met de pester en houdt de ouders waar nodig op de hoogte. Na twee weken laat de leerkracht weten of het pesten is gestopt of wordt overgegaan op stap 6.

- De pestsituatie wordt op de Brede Vergadering besproken, wel notulen, maar met initialen, hierdoor zijn alle leerkrachten op de hoogte.

Stap 6 – gesprek leerkracht – ouders – kind – intern begeleider – directie

Directie en intern begeleider nodigen de ouders van de pester en het kind uit voor een gesprek, waar de leerkracht ook bij aanwezig is. De gemaakte afspraken (zie stap 5) worden nogmaals benoemd en de leerling heeft één week de tijd om de gemaakte afspraken na te komen. Indien de leerkracht vindt dat de afspraak onvoldoende is nageleefd en het pesten doorgaat, treedt het sanctiebeleid in werking (zie hoofdstuk 6).

Stap 5 en 6 duren maximaal twee weken.

Stap 7 – Inroep externen

In die situaties, waarin de remediëring van het pestgedrag niet voldoende succesvol is, wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties (te bepalen in overleg met de ouders en gerelateerd aan de aspecten van het pestgedrag) ingeschakeld. Voorbeelden van hulpverlenende instanties zijn:

- Frits Redl: advies op leerkracht- en leerlinggedrag in het kader van pesten;
- Loods Onderwijs: advies op leerlinggedrag en vervolgens leerkrachtgedrag;
- Dapper Durven Doorzetten: advies gericht op leerlinggedrag en tips en trucs voor leerkrachten.

Tevens start dat de leerling tijdelijk niet meer in de klas aanwezig is en werkt op een andere plek binnen de school.

(In het algemeen geldt dat de school zich gedurende het gehele traject zich het recht voorbehoudt om een leerling voor kortere of langere tijd uit de klas te sturen indien haar/zijn gedrag daar aanleiding toe geeft. De leerling werkt dan op een andere plek binnen de school.)

Stap 7 duurt maximaal 3 weken.

Stap 8– Sanctiebeleid

Zie hoofdstuk 6

Registratie

Wij vinden het belangrijk om onze leerlingen goed te volgen en belangrijke afspraken vast te leggen in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. Vanaf stap 3 wordt alles geregistreerd in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys (zie bijlage 4).

5. Welke schoolregels worden op de USV gehanteerd?

School- en groepsregels
(Zie bijlage 1 voor het volledige document)

Inhoud

1. Inleiding
2. Kernregels - omgangsvormen
3. Schoolregels
4. Groepsregels

1. Inleiding

“Op de Utrechtse Schoolvereniging word je gekend en kun je groeien in wie je bent”.

Daar waar een grote groep mensen samen is, zijn duidelijke regels voor een goed pedagogisch klimaat en een veilige, schone omgeving belangrijk, dus ook op onze school. Deze zijn gericht op het beschermen van ons veilige klimaat binnen de school. De schoolregels gelden voor alle bij de school betrokkenen.

In tegenstelling tot de groepsregels, deze worden niet eenzijdig opgelegd, maar worden gemaakt in overleg tussen leerling(en) en groepsleerkracht(en). Deze groepsregels zijn terug te vinden in alle groepen, waar ze zijn opgehangen.

Wij maken onze leerlingen duidelijk wat de inhoud en de waarde van onze school- en groepsregels zijn. Hierover zijn wij regelmatig in gesprek. In het veiligheidsplan: de veilige school, zijn deze school- en groepsregels een onderdeel van tak 1-uitgangspunten.

Wij hechten er waarde aan dat wij binnen school een goed anti-pestprotocol en een protocol voor ongewenst gedrag hebben.

Het veiligheidsplan: ‘De veilige school’ bestaat uit zeven onderdelen. Het plan dient de nodige informatie en richtlijnen te geven die wij zoveel mogelijk preventief gebruiken, daarnaast geeft het een duidelijkheid aan eenieder hoe te handelen bij pesten en/of ongewenst gedrag.

2. Kernregels – omgangsvormen (op kind en volwassenen- niveau)

We hebben twee kernregels gemaakt, waaruit de schoolregels voort zijn gekomen:

We respecteren onszelf en de ander.

In de praktijk betekent dit onder andere; dat we trots willen en mogen zijn op onszelf en de ander. Zorgvuldig met elkaar en onze spullen omgaan. Plezier willen hebben, maar ook veel willen leren. Een hekel hebben aan pesten, roddelen, schelden, elkaar storen, uitlachen of veroordelen op uiterlijk, prestaties, kleding, vriendjes en vriendinnetjes. Je een andere mening mag hebben en een meningsverschil uitpraat.

We voelen ons met z'n allen verantwoordelijk voor

De naleving van onze regels en afspraken, ons plezierige, veilige en leerzame schoolklimaat. We spreken elkaar aan als we vinden dat de regels en afspraken onvoldoende worden nageleefd. Dit is geen klikken. We zorgen er met z'n allen voor dat iedereen met plezier naar school gaat en zo goed mogelijk tot leren/werken komt.

3. Schoolregels (op kind en volwassenen niveau)

Op de USV gelden de volgende regels ten aanzien van de omgang met elkaar:

- We hebben respect voor elkaars prestaties, uiterlijk, kleding, vriendjes en vriendinnetjes.
- We lachen elkaar toe en niet uit.
- We zeggen aardige dingen tegen en over elkaar.
- Je mag een andere mening hebben en deze uiten.
- We vertellen de leerkracht wanneer we zelf of een ander gepest wordt.
- We spreken de leerkrachten/medewerkers met meester en juf aan.
- We luisteren naar elkaar, zijn stil als een ander praat en laten een ander uitpraten.
- We steken onze vinger op als we iets willen zeggen en wachten tot we een beurt krijgen.
- We letten er samen op dat iedereen het naar zijn zin heeft op school.

4. Groepsregels (zie bijlage)

6. Sanctiebeleid

Helaas hebben de stappen in het anti-pestprotocol er niet toe geleid dat het pesten is gestopt. Hiermee treedt het sanctiebeleid voor de pester in werking. Hiervoor gelden de wettelijke regelingen voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs (zie bijlage: Wet op primair onderwijs, artikel 40 en 63).

Daarnaast geldt in het algemeen dat de school zich gedurende het gehele traject zich het recht voorbehoudt om een leerling voor kortere of langere tijd uit de klas te sturen indien haar/zijn gedrag daar aanleiding toe geeft. De leerling werkt dan op een andere plek binnen de school.

Schorsing

Het bestuur van de school mag een leerling voor een periode van ten hoogste een week schorsen. Daarbij moet het bestuur aangeven wat de reden is voor de schorsing. Dat moet schriftelijk aan de ouders bekend worden gemaakt. Het bestuur moet de Inspectie van het Onderwijs informeren over een schorsing die langer dan een dag duurt en de redenen van de schorsing vermelden (artikel 40c Wet op het primair Onderwijs).

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag (voorzitter van het bestuur*) van de school wordt voorafgaand aan de schorsing door de directie in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan cito-entree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.
- De schorsing bedraagt maximaal 1 week (5 schooldagen).

Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximumtermijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.

- De betrokken ouders worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voorzien van handtekening en in het leerlingendossier (ParnasSys) opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - Het bestuur
 - De ambtenaar leerplichtzaken
 - De inspectie onderwijs
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bestuur van de school. Het bestuur beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep. Levert dit niets op dan kunt u naar de civiele rechter stappen. In de schoolgids vindt u informatie over de klachtenregeling.

Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing (artikel 40 lid 1, eerste volzin en lid 5 en 6 en artikel 63 lid 2 en 3 van de Wet op het Primair Onderwijs, zie bijlage 4). Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bestuur (voorzitter van het bestuur*).
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bestuur de betrokken leerkracht, de directie en de ouders te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders ter kennisgeving worden gesteld en door de ouders van handtekening wordt voorzien.

- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
 - De ambtenaar leerplichtzaken
 - De inspectie onderwijs
- Het bestuur informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bestuur is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bestuur neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

*In het geval dat het een eigen kind of anderszins directe betrokkenheid betreft draagt de voorzitter de verantwoordelijkheid over aan de secretaris of een ander niet betrokken bestuurslid.

Bijlagen

Bijlage 1: School- en groepsregels

Inhoud

1. Inleiding
2. Kernregels - omgangsvormen
- 3 Schoolregels
- 4 Groepsregels

1. Inleiding

“Op de Utrechtse Schoolvereniging word je gekend en kun je groeien in wie je bent”.

Daar waar een grote groep mensen samen is, zijn duidelijke regels voor een goed pedagogisch klimaat en een veilige, schone omgeving belangrijk, dus ook op onze school.

Deze zijn gericht op het beschermen van ons veilige klimaat binnen de school. De schoolregels gelden voor alle bij de school betrokkenen.

In tegenstelling tot de groepsregels, deze worden groepsregels niet eenzijdig opgelegd, maar worden ze gemaakt in overleg tussen leerling(en) en groepsleerkracht(en). Deze groepsregels zijn terug te vinden in alle groepen, waar ze zijn opgehangen.

Wij maken onze leerlingen duidelijk wat de inhoud en de waarde van onze school- en groepsregels zijn. Hierover zijn wij regelmatig in gesprek. In het veiligheidsplan: de veilige school, zijn deze school- en groepsregels een onderdeel van tak 1-uitgangspunten.

Wij hechten er waarde aan dat wij binnen school een goed anti-anti-pestprotocol en een protocol voor ongewenst gedrag hebben.

Het veiligheidsplan: ‘de veilige school’, 7 onderdelen in de vorm van een ‘mindmap’, dient de nodige informatie en richtlijnen te geven die wij zoveel mogelijk preventief gebruiken, daarnaast geeft het een duidelijkheid aan eenieder hoe te handelen bij pesten en/of ongewenst gedrag.

2. Kernregels – omgangsvormen (op kind en volwassenen- niveau)

We hebben twee kernregels gemaakt, waaruit de schoolregels voort zijn gekomen:

We respecteren onszelf en de ander.

In de praktijk betekent dit onder andere; dat we trots willen en mogen zijn op onszelf en de ander. Zorgvuldig met elkaar en onze spullen omgaan. Plezier willen hebben, maar ook veel willen leren. Een hekel hebben aan pesten, roddelen, schelden, elkaar storen, uitlachen of veroordelen op uiterlijk, prestaties, kleding, vriendjes en vriendinnetjes. Je een andere mening mag hebben en een meningsverschil uitpraat.

We voelen ons met z'n allen verantwoordelijk voor

De naleving van onze regels en afspraken, ons plezierige, veilige en leerzame schoolklimaat. We spreken elkaar aan als we vinden dat de regels en afspraken onvoldoende worden nageleefd. Dit is geen klikken. We zorgen er met z'n allen voor dat iedereen met plezier naar school gaat en zo goed mogelijk tot leren/werken komt.

3. Schoolregels (op kind en volwassen niveau)

Op de USV gelden de volgende regels ten aanzien van de omgang met elkaar:

- We hebben respect voor elkaars prestaties, uiterlijk, kleding, vriendjes en vriendinnetjes.
- We lachen elkaar toe en niet uit.
- We zeggen aardige dingen tegen en over elkaar.
- Je mag een andere mening hebben en deze uiten.
- We vertellen de leerkracht wanneer we zelf of een ander gepest wordt.
- We spreken de leerkrachten/medewerkers met meester en juf aan.
- We luisteren naar elkaar, zijn stil als een ander praat en laten een ander uitpraten.

- We steken onze vinger op als we iets willen zeggen en wachten tot we een beurt krijgen.
- We letten er samen op dat iedereen het naar zijn zin heeft op school.

In de klas:

- De leerkracht staat bij de deur van het lokaal om de kinderen welkom te heten. In de groepen 1 en 2 begroet de leerkracht de leerlingen in de kring. De conciërge, directeur, intern begeleider, remedial teacher en andere medewerkers zonder lesgevende taak staan op centrale plekken om de kinderen en ouders welkom te heten; het rustige binnenkomen en vertrek te 'bewaken'.
- We zijn op tijd in de klas, zodat de lessen op tijd kunnen beginnen.
- Tijdens de pauzes lopen we als groep rustig naar buiten. De leerkracht let op het goede verloop.
- Wanneer het stilteteken wordt gebruikt, worden we stil en kijken we naar de leerkracht. Door het stilteteken over te nemen, zorgen we ervoor dat anderen ook stil worden en naar de leerkracht kijken.
- We snoepen niet onder schooltijd en eten geen kauwgom.
- We houden onze werkplek opgeruimd en schoon.
- De mobiele telefoon van de leerlingen in groep 5,6, 7 en 8, die meekomt naar school, ligt onder schooltijd in de kluis van de klas. Andere devices kunnen er ook in worden bewaard.

In de school/op de gang:

- De jassen en tassen hangen we aan de kapstok.
- Op de gang zijn we stil en lopen we rustig.
- Als we op de gang werken, fluisteren we met elkaar, blijven we op onze plekken zitten en zorgen we dat andere klassen hier geen hinder van hebben.

Op het plein:

- We voetballen met een straatvoetbal.
- Als er een bal over het hek gaat, vragen we toestemming aan de leerkracht om de bal te mogen halen.

- Op het schoolplein spelen wij met bijbehorend speel-lawaai. "Gewoon hard schreeuwen" gelijk mee stoppen.
- Op het plein, lopen wij met de fiets aan de hand naar het fietsenrek.
- Op het schoolplein, onder schooltijd, spelen alleen eigen leerlingen.

Materialen:

- Vanaf groep 5 nemen de kinderen aan het begin van het schooljaar vanaf thuis het volgende mee: Etui, pen, schaar, potlood, pen, gum, puntenslijper, kleurpotloden, vanaf groep 6 een agenda.
- Elk kind heeft 1 etui, welke goed in het laatje past.
- We zijn zuinig op de eigen spullen en die van een ander. (B.v. tijdens gebruik van de laptop en oortjes staat er geen eten en drinken in de buurt)
- Als we iets van een ander willen gebruiken of bekijken, vragen we dat eerst aan de ander.

Toilet:

- We houden de toiletten netjes en laten deze na gebruik schoon achter.
- We gaan niet tijdens de instructie naar het toilet.
- We gaan het eerste halve uur in de ochtend en het eerste kwartier na de kleine en grote pauze niet naar het toilet.
- Per groep mogen maximaal 1 of 2 kinderen tegelijk naar de wc.

Verzorging:

- In het rekenschrift werken wij met potlood tot en met groep 8.
- In de werkboeken werken wij met potlood tot en met groep 8.
- In de schriften werken wij met pen.
- We schrijven met pen gevuld met zwarte of blauwe inkt.
- We houden onze schriften netjes en gebruiken een kladschrift om sommen uit te rekenen.
- We houden onze laatjes netjes.

Verjaardag:

- Spreek met de leerkracht af wanneer het jarig kind zijn verjaardag viert in de klas. Het kind neemt een traktatie voor de kinderen in zijn of haar klas mee.
- De jarige mag twee klassen kiezen en boven naar de RT'er/IB-er/directie, waar hij zijn verjaardagskaart laat ondertekenen. Daarna wordt de verjaardagskaart in de teamkamer gelegd, waar de andere leerkrachten een verjaardag groet op kunnen schrijven.
- De OB leerlingen blijven op de begane grond met het uitdelen aan de juffen.
- Liefst verantwoorde traktaties (geen lolly's of grote zakken snoep).

Overblijfregels:

Het USV-team vindt het belangrijk dat de kinderen die overblijven rustig kunnen genieten van hun lunch en over kunnen ontspannen. Om dit te bewerkstelligen zijn er in overleg met de teamleden overblijfregels opgesteld, één van die regels is dat er tijdens de lunch geen t.v. wordt gekeken. Deze regels zijn verder bekend bij de ouders, leerlingen en alle teamleden.

Extra regels specifiek voor ouders

- Het contact met ouders vinden we erg belangrijk. Overleg tussen ouders en leerkracht, IB-er, RT'er of directie, vindt vaak plaats op afspraak. Hele kleine mededelingen kunnen in de ochtend bij binnenkomst of na schooltijd of via de mail/telefoon/SchouderCom.
- Meld uw kind bij ziekte voor schooltijd via SchouderCom af. We kunnen er dan bij de lesvoorbereidingen indien nodig nog rekening mee houden. Wordt het zieke kind telefonisch afgemeld dan wordt de naam van het kind op het White-bord in de teamkamer opgeschreven en door de groepsleerkracht in ParnasSys verwerkt. Is een kind zonder bericht niet aanwezig, dan nemen wij z.s.m. contact met u als ouder op.
- Wij vragen aan de ouders en leerlingen uitnodigingen voor verjaardagspartijtjes, kerstkaarten niet op school uitdelen. Het is vaak erg sneu voor de leerlingen die geen uitnodiging of kaartje krijgen.
- Binnenkomen van ouders. Voor de groepen 1 en 2. De kinderen mogen tussen 8.20 en 8.30 uur in de groep worden gebracht. Ze mogen even met de ouders in de klas kijken naar de werkjes, maar gaan **zonder** de ouders in de kring zitten. Het is ook fijn als jullie dan afscheid nemen en niet met zijn allen wachten tot de juf gaat klappen en de les begint. Zo voorkomen we een dat een te grote hoeveelheid ouders tegelijk in de klas staat. De kinderen van de

groepen 1 en 2 worden door de ouders bij de klas opgehaald. We weten dan zeker dat uw kind met u mee is gegaan.

-Binnenkomen van ouders. Voor de groepen 3-8. Ook voor de ouders van de oudere kinderen is het fijn om weer in de school te mogen komen en wij zijn verheugd dat we u weer persoonlijk kunnen begroeten. We willen u wel vragen om in beperkte mate uw kind naar de klas te brengen i.v.m. met de smalle gangen van ons schoolgebouw. Daarnaast is het wenselijk om de zelfstandigheid van de kinderen, als positief punt vast te houden.

- Mocht uw kind niet kunnen gymmen, of naar de tandarts, dokter etc. moeten, stuur dan via SchouderCom een bericht.

4. Groepsregels in elke groep

-De groepsregels ontstaan ieder jaar, bij de start van het nieuwe schooljaar in de vorm van een groepsgesprek tussen de groepsleerkracht en de leerlingen.

-De groepsregels in de vorm van woorden, pictogrammen, foto's, hangen binnen de groep op een zichtbare plaats.

-De groepsregels zitten bij elke groep in de klassenmap.

-De groepsregels dienen als richtlijnen hoe wij met elkaar om gaan binnen de groep en kunnen expliciet onder de aandacht worden gebracht indien deze zijn "vergeten".

-De groepsregels zijn voor de leerlingen, de teamleden en de ouders bekend.

Bijlage 2: Ik heb de pest aan pesten

PESTEN MAG NIET !!!

Pesten is andere kinderen lastigvallen, door te slaan, te schoppen of te schelden. Maar anderen uitlachen, bespotten en zelfs andere kinderen niet laten meespelen, is ook pesten. Het materiaal van andere kinderen met opzet beschadigen of dingen afpakken, is ook pesten. Op onze school doen wij dit niet.

WORD JE ZELF GEPEST?

Vecht nooit terug, en scheld nooit terug. Probeer zelf een oplossing te vinden voor het probleem door er met anderen over te praten. Helpt dat niet, ga dan zo snel mogelijk naar je juffrouw of meester, en vertel eerlijk wat er is gebeurd.

ZIE JE PESTEN?

Doe vooral niet mee. Mee pesten is even erg als zelf pesten. Laat duidelijk zien, dat je het er niet mee eens bent dat er wordt gepest. Laat de gepeste leerling niet alleen, maar laat hem met jou meespelen.

Als de pestkop niet stopt met pesten, ga dan naar je juffrouw of meester.

BEN JE ZELF DE PESTER?

Dan ben je fout! STOP onmiddellijk met pesten en maak het weer goed met degene die je hebt gepest. Geen mooie praatjes, maar het ECHT goed menen, zodat het pesten stopt.

**SAMEN MET ALLE MEESTERS, JUFFROUWEN EN LEERLINGEN, DOEN WIJ ER ALLES AAN OM
VAN ONZE SCHOOL EEN PESTVRIJE SCHOOL TE MAKEN EN ONZE SCHOOL PESTVRIJ TE
HOUDEN.**

(Uit: *Pesten, gedaan ermee*, Gie Deboutte)

Bijlage 3: Adviezen aan ouders

Adviezen aan de ouders van het gepeste kind:

Houd de communicatie open

Een belangrijk advies is om de communicatie met uw kind open te houden. Gepeste kinderen zijn vaak gesloten. Een van de mogelijke oorzaken is dat de pesters soms dreigen nog harder op te zullen treden, als het slachtoffer er met iemand over praat.

De communicatie met uw kind openhouden betekent niet dat alles wat je onderneemt om aan het probleem een einde te maken, met uw kind moet worden besproken. Wel is het goed te communiceren over mogelijke aanpakken naar het de pester(s) toe.

Kinderen zijn vaak doodsbenuwd dat de ouders in paniek raken, waardoor het probleem alleen maar groter wordt. Als het kind aangeeft dat het voor bepaalde oplossingen niet kiest, is het beter dit ook niet te doen. Een zorgvuldig opgebouwd vertrouwen kan dan vernield worden. Door met uw kind in gesprek te blijven, went het aan mogelijke aanpakken. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Als het pesten op school gebeurt, kunt u dit het beste direct met de betreffende leerkracht bespreken. Wanneer het pesten niet op school gebeurt, maar op straat of op sociale media, probeert u dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.

Laat je kind opschrijven wat het meegemaakt heeft

U kan uw kind adviseren op te schrijven wat het meegemaakt heeft. Dit advies wordt om de navolgende redenen gegeven. Als ouder krijgt u kennis over wat er gebeurd is en wie het deden. U krijgt ook zicht op de gevoelens: de angst, machteloosheid, woede, onzekerheid. U kunt u daardoor beter verplaatsen in de gedachten- en gevoelswereld van uw kind. Door op te schrijven wat het heeft meegemaakt, is de kans groot dat het een bijzonder negatieve ervaring van zich af kan schrijven.

Positieve stimulering

Door positieve stimulering en het geven van complimenten kan het zelfvertrouwen van uw kind vergroten of weer terugkomen. U kunt uw kind belonen voor onafhankelijk gedrag. U

kunt uw kind stimuleren zelf activiteiten te ondernemen, het moet dan wel mogelijk zijn om successen te behalen. Geef uw kind bijvoorbeeld zakgeld en laat hem of haar zelf bepalen waar het een gedeelte van het bedrag aan wilt besteden. Of uw kind verzorgt het dessert tijdens een familiediner.

Stimuleer je kind aan een sport te doen

Dit advies is makkelijker gegeven dan uitgevoerd. Het kan best zijn dat uw kind juist van een teamsport is afgegaan, omdat het daar gepest werd. Uw kind kan ook minder motorisch vaardig of onhandig zijn in balspelen.

De algemene strekking van het advies is de volgende. Kijk naar de mogelijkheden van uw kind om in een spel of motorische vaardigheid uit te blinken. Dit is goed voor het zelfbeeld of zelfrespect van uw kind.

Goed in sport zijn is namelijk zeer belangrijk voor kinderen in de leeftijd van tien tot vijftien jaar. Daarna worden in de meeste gevallen andere interesses belangrijk.

Judo is een sport die zowel voor gepeste kinderen als pesters goed is. Als deze sport op de juiste wijze onderwezen wordt, leert men verantwoordelijkheid nemen voor de tegenstander. Daarnaast is men afwisselend werper en geworpene. Wat het is om lichamelijk of geestelijk onder of op de rug te liggen, kent het slachtoffer wel. Maar ook eens de sterkere, de werper, de overwinnaar te zijn, dat is een ongekennde ervaring.

Adviezen aan de ouders van de pester:

Raak niet in paniek

Ieder kind loopt kans gepest te worden en ook ieder kind loopt de kans pester te worden. Als we daarvan overtuigd zijn, hoeft geen enkele ouder in paniek te raken wanneer leerlingen andere leerlingen pesten. Vaak weten pesters bijvoorbeeld niet wat zij doen. Ook weten ze vaak niet waarom ze het doen. Ga dus eerst na of het waar is en probeer dan, samen met de leerkracht achter de mogelijke oorzaak te komen.

Probeer achter de mogelijke oorzaak van pesten te komen

Vragen die u als ouder in dit verband kunt stellen zijn: Voelt mijn zoon/dochter zich veilig op school? Voelt het zich veilig thuis? Pest het uit stoerheid, uit gewoonte of omdat het denkt dat het hoort? Pest het omdat het bij de groep wil horen?

Mogelijkheden om achter de mogelijke oorzaak of oorzaken van het pestgedrag te komen zijn: observeer uw kind thuis; vraag aan de leerkracht uw zoon of dochter te observeren; praat heel openlijk met uw kind over pesten en over de oorzaak of oorzaken ervan.

Besteed aandacht aan je kind

Kinderen van deze tijd hebben veel materiaal om zich mee te vermaken. Wat wij allen -ook kinderen- nodig hebben is echter échte aandacht. Hieronder verstaan we: spreken met uw kind over zaken die uw kind bezighouden; samen activiteiten ondernemen; interesse tonen voor hobby's; samen met uw kind naar theater, wedstrijden en musea gaan.

Stimuleer uw kind aan een sport te doen

Ledigheid is niet alleen des duivels oorkussen, het is ook een voedingsbodem voor pesten en pestgedrag. Stimuleer daarom uw kind aan sport te doen. Een goede sport voor pesters is judo, mits goed onderwezen. Judo is namelijk een effectief pedagogisch hulpmiddel voor (zeer) agressieve kinderen.

Adviezen aan alle ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Neem de ouders van de pester serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan. Praat met elkaar over omgangsnormen, regels en afspraken die er op school zijn, maar ook in de samenleving.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf een goed voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Bijlage 4: Analyseformulier 'pestgedrag' / staat ook in ParnasSys

LEERLINGGROEP:	DATUM:
NAAM LEERLING (de pester):	
NAAM/NAMEN OVERIGE BETROKKENE(N): (Gepeste, meeloper(s))	
KORTE BESCHRIJVING VAN DE PESTSITUATIE:	
ONDERNOMEN STAPPEN (gesprek pester + gepeste, etc.):	
GEMAAKTE AFSPRAKEN:	

Bijlage 5: Bronnen

Pesten, gedaan ermee...., Gie Deboutte [ISBN 9075640013]

Pesten; wat is het, wat doe je eraan? Gie Deboutte [ISBN 9054612983]

Eerste hulp bij gedragsproblemen, Luc Koning [ISBN geen PRAVOO]

Energize!, groepsactiviteiten voor groot en klein, Stichting Lion's Quest [ISBN 9075749287]

Stichting school & veiligheid, zij ondersteunen scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat

Bijlage 6: WPO Artikel 40 en 63: toelating en verwijdering van leerlingen

WPO Artikel 40. Toelating en verwijdering van leerlingen

1.

De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. De toelating tot de school is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000. De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders. Overeenkomsten waarbij ouders worden verplicht tot het betalen van een geldelijke bijdrage zijn nietig, behoudens voor zover zij na de toelating van de leerling tot de school schriftelijk zijn aangegaan en in het desbetreffende schriftelijke stuk aan de ouders kenbaar is gemaakt dat het een vrijwillige bijdrage betreft waarvoor de overeenkomst niet behoeft te worden aangegaan, doch waarvoor geldt dat na de ondertekening wel een verplichting tot betaling van de overeengekomen bijdrage bestaat. Zodanige overeenkomsten zijn evenzeer nietig, indien deze niet hebben voorzien in de vermelding dat de ouders de mogelijkheid hebben er voor te kiezen om de overeenkomst slechts voor bepaalde voorzieningen aan te gaan en ten behoeve daarvan niet een specificatie voor de te onderscheiden voorzieningen in de overeenkomst is opgenomen. Zodanige overeenkomsten zijn voorts nietig indien ten aanzien daarvan geen reductie- en kwijtscheldingsregeling geldt en de inhoud van die regeling niet in de overeenkomst is opgenomen. Een overeenkomst wordt telkens voor de periode van een schooljaar aangegaan.

2.

Toelating van leerlingen afkomstig van een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, alsmede overgang van een leerling naar een dergelijke school of instelling, vindt slechts plaats in overeenstemming met de ouders.

3.

Een leerling wordt niet toegelaten tot een speciale school voor basisonderwijs dan nadat de commissie leerlingenzorg van het samenwerkingsverband waarvan de speciale school voor basisonderwijs deel uitmaakt, heeft bepaald dat plaatsing van de leerling op een zodanige school noodzakelijk is. Indien de permanente commissie leerlingenzorg, bedoeld in de eerste volzin, heeft bepaald dat plaatsing van de leerling op een speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is, wordt de leerling toegelaten uiterlijk met ingang van het eerste van de volgende tijdstippen: de eerste dag na de voor de school geldende zomervakantie, de eerste dag na de voor de school geldende kerstvakantie dan wel 1 april.

4.

De toelating tot een speciale school voor basisonderwijs wordt niet geweigerd op de grond dat de leerling niet is aangewezen op het onderwijs van een speciale school voor basisonderwijs, indien de permanente commissie leerlingenzorg van het samenwerkingsverband waaraan de speciale school basisonderwijs deelneemt heeft bepaald dat plaatsing van de leerling op een speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is. De toelating van een leerling van een basisschool tot een speciale school voor basisonderwijs van het samenwerkingsverband waaraan de basisschool deelneemt wordt voorts niet geweigerd op denominatieve gronden, tenzij de ouders van de leerling weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs van de school zullen respecteren.

5.

Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen, kan in afwijking van de vorige volzin tot definitieve verwijdering worden overgegaan.

6.

Indien tegen het besluit, bedoeld in het eerste lid, van het bevoegd gezag van een openbare school bezwaar is gemaakt, besluit het bevoegd gezag in afwijking van artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Beleidsplannen / Protocol schorsen en verwijderen.doc

WPO. Artikel 63. Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

1.

Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 36, derde lid, een student de toegang weigert, deelt het deze beslissing, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de student, onverminderd het bepaalde in dat artikellid.

2.

Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk, met dien verstande dat de beslissing over de toelating van een leerling voor wie een leerlinggebonden budget beschikbaar is uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek tot toelating wordt genomen.

3.

Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.

Bijlage:

WPO Artikel 40. Toelating en verwijdering van leerlingen

1.

De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. De toelating tot de school is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000. De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders. Overeenkomsten waarbij ouders worden verplicht tot het betalen van een geldelijke bijdrage zijn nietig, behoudens voor zover zij na de toelating van de leerling tot de school schriftelijk zijn aangegaan en in het desbetreffende schriftelijke stuk aan de ouders kenbaar is gemaakt dat het een vrijwillige bijdrage betreft waarvoor de overeenkomst niet hoeft te worden aangegaan, doch waarvoor geldt dat na de ondertekening wel een verplichting tot betaling van de overeengekomen bijdrage bestaat. Zodanige overeenkomsten zijn evenzeer nietig, indien deze niet hebben voorzien in de vermelding dat de ouders de mogelijkheid hebben er voor te kiezen om de overeenkomst slechts voor bepaalde voorzieningen aan te gaan en ten behoeve daarvan niet een specificatie voor de te onderscheiden voorzieningen in de overeenkomst is opgenomen. Zodanige overeenkomsten zijn voorts nietig indien ten aanzien daarvan geen reductie- en kwijtscheldingsregeling geldt en de inhoud van die regeling niet in de overeenkomst is opgenomen. Een overeenkomst wordt telkens voor de periode van een schooljaar aangegaan.

2.

Toelating van leerlingen afkomstig van een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, alsmede overgang van een leerling naar een dergelijke school of instelling, vindt slechts plaats in overeenstemming

met de ouders.

3.

Een leerling wordt niet toegelaten tot een speciale school voor basisonderwijs dan nadat de commissie leerlingenzorg van het samenwerkingsverband waarvan de speciale school voor basisonderwijs deel uitmaakt, heeft bepaald dat plaatsing van de leerling op een zodanige school noodzakelijk is. Indien de permanente commissie leerlingenzorg, bedoeld in de eerste volzin, heeft bepaald dat plaatsing van de leerling op een speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is, wordt de leerling toegelaten uiterlijk met ingang van het eerste van de volgende tijdstippen: de eerste dag na de voor de school geldende zomervakantie, de eerste dag na de voor de school geldende kerstvakantie dan wel 1 april.

4.

De toelating tot een speciale school voor basisonderwijs wordt niet geweigerd op de grond dat de leerling niet is aangewezen op het onderwijs van een speciale school voor basisonderwijs, indien de permanente commissie leerlingenzorg van het samenwerkingsverband waaraan de speciale school basisonderwijs deelneemt heeft bepaald dat plaatsing van de leerling op een speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is. De toelating van een leerling van een basisschool tot een speciale school voor basisonderwijs van het samenwerkingsverband waaraan de basisschool deelneemt wordt voorts niet geweigerd op denominatieve gronden, tenzij de ouders van de leerling weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs van de school zullen respecteren.

5.

Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen, kan in afwijking van de vorige volzin tot definitieve verwijdering worden overgegaan.

6.

Indien tegen het besluit, bedoeld in het eerste lid, van het bevoegd gezag van een openbare school bezwaar is gemaakt, besluit het bevoegd gezag in afwijking van artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Beleidsplannen / Protocol schorsen en verwijderen.doc WPO. Artikel 63. Beslissingen bijzonder onderwijs inzake toelating en verwijdering en bezwaarprocedure

1.

Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 36, derde lid, een student de toegang weigert, deelt het deze beslissing, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of

uitreiking aan de student, onverminderd het bepaalde in dat artikellid.

2.

Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk, met dien verstande dat de beslissing over de toelating van een leerling voor wie een leerlinggebonden budget beschikbaar is uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek tot toelating wordt genomen.

3.

Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.